

INTERNAMENT I EXPULSIÓ D'ESTRANGERS GUIA INFORMATIVA DE DRETS I GARANTIES

Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans
Universitat de Barcelona

Regidoria de Dona i Drets Civils
Ajuntament de Barcelona

ABRIL 2005

PRESENTACIÓ

Héctor C. Silveira Gorski

Professor de la Universitat de
Barcelona
Coordinador de l'Àrea d'Immigració
i Estrangeria del OSPDH

En el *Primer Informe sobre els procediments administratius de detenció, internament i expulsió d'estrangers a Catalunya* l'OSPDH va poder comprovar que l'enginyeria jurídica creada pel legislador i el govern respecte d'aquests procediments trenca drets i llibertats dels estrangers, especialment dels sense papers, i dificulta, a més, la seva defensa jurídica per facilitar les expulsions del territori. Aquesta situació es veu agreujada pel fet que una majoria d'advocats es desenten de l'assistència jurídica un cop presentades les al·legacions a la proposta d'expulsió i, en segon lloc, perquè la gran majoria dels jutges fa un seguiment merament formal del procediment d'internament, sense entrar en les causes que afecten a l'expulsió i del que succeeix en els centres d'internament.

L'Àrea d'Immigració i Estrangeria del OSPDH fa aquesta guia amb la voluntat de reduir la indefensió dels estrangers sotmesos als procediments administratius d'internament i expulsió, contribuir a garantir i fer respectar els seus drets fonamentals i de canviar i millorar el tracte que aquestes persones reben dels diferents actors implicats en aquests procediments sempre desde la perspectiva de lo que hauria de ser una pràctica administrativa d'estricta legalitat.

INDEX

Català	3
Castellà	9
Anglès	15
Francès	21
Urdú اوردو	32
Àrab العربية	38

Guia editada per:

L'OBSERVATORI DEL SISTEMA PENAL I ELS DRETS HUMANS

Av. Diagonal 684 (Desp. 408, Edif. Ilerdense)
08034 Barcelona, tel. 934024417, fax 934021067
observsp@ub.edu - www.ub.es/ospdh

amb el suport de la

REGIDORIA DE DONA I DRETS CIVILS de l'AJUNTAMENT DE BARCELONA.

Autors: Héctor C. Silveira Gorski i Antoni Fernández ,
amb la col·laboració de Milena Zangirolami,
Elena la Torre y José María Ortuño de l'Àrea
d'Immigració i Estrangeria del OSPDH de la
Universitat de Barcelona.

Coordinació edició: Héctor Claudio Silveira Gorski

Traduccions: al català: Antoni Fernández; a l'anglès:
Juan Carlos González Pont; a l'àrab, urdú i fran-
cès: Punt d'intercanvi, Associació sociocultural
(puntintercanvi@menta.net)

Disseny: Joan Lara Amat y León (jlaraal@terra.es)

Maquetació: Joan Lara Amat y León
i Punt d'intercanvi, Associació sociocultural
(puntintercanvi@menta.net)

Impressió: Impremta Luna.

c/Muelle de la Merced, 3, 2º izq. 48003 Bilbo.
Tel. 944167518 - Fax. 944153298

Tiratge: 5000 exemplars

Any: 2005

Dipòsit legal:

INTERNAMENT I EXPULSIÓ D'ESTRANGERS

GUIA INFORMATIVA DE DRETS I GARANTIES

La Llei d'Estrangeria permet l'expulsió dels estrangers/es que es troben a Espanya i que no tenen permís de residència. Per facilitar l'expulsió el jutge pot decidir el seu internament.

Aquesta guia informa de manera abreujada als estrangers/es sobre els requisits i els tràmits que estableix la llei per portar a terme l'internament i l'expulsió. Així mateix s'indiquen els drets i les garanties que la llei els atorga en aquests casos.

I. L'EXPULSIÓ

a) L'expulsió del territori és una sanció que aplica l'autoritat administrativa als estrangers/es que es troben en situació irregular a Espanya (art. 57.1 LEs)¹.

Un estranger/ra està en situació irregular quan:

- No ha obtingut la pròrroga d'estança,
- Li manca l'autorització de residència o la té caducada durant més de 3 mesos,
- I sempre que l'estranger/a no hagi sol·licitat la renovació en els tres mesos posteriors a la pèrdua de vigència de la resolució (art. 53.a LEs)
  - ▶ L'autorització de residència ha de considerar-se aprovada si en tres mesos l'Administració no respon a la sol·licitud (art. 54.10 REs). Si l'administració denega la renovació és recomanable: **a)** recórrer aquesta decisió mitjançant un recurs d'alçada (art. 114.2 Llei 30/92) i **b)** sol·licitar un permís per romandre dins el territori fins que resolguin el recurs. Contra la resolució del recurs d'alçada s'hi pot interposar un recurs contenciós administratiu (art. 115.3 Llei 30/92).

b) L'estranger/a que no tingui permís de residència pot ser detingut per la policia per tramitar-li un expedient d'expulsió a través del procediment preferent.

La detenció no pot superar les 72 hores

Quins drets té l'estranger/a?

- a) A declarar davant la policia o l'autoritat judicial en relació amb la causa d'expulsió.
- b) A l'assistència d'un advocat/da
- c) A l'assistència d'un advocat/da d'ofici i gratuïta si no disposa de medis econòmics suficients (art. 22.1 LEs)
- d) Els de l'art. 520 de la Llei d'Enjudiciament Criminal: "Tota persona detinguda o presa serà informada, de manera que li sigui comprensible, i de forma immediata, dels fets que se li imputen i de les raons que motiven la seva privació de llibertat, així com dels drets que l'assisteixen i especialment dels següents:
  - ▶ A guardar silenci i a no declarar si no vol, a no contestar alguna o algunes de les preguntes que li formulin, o a manifestar que només declararà davant el Jutge.

¹ La Llei d'Estrangeria estableix diverses causes per expulsar un estranger/a (art. 54.1 a) i b) i art 53 a), d) i f) de la LOE.). Aquesta guia es centra en la manca de permís de residència en vigor. En tot cas el procediment és el mateix que el descrit en aquesta guia.

- ▶ A no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.
- ▶ A designar advocat/da i a sol·licitar la seva presència perquè l'assisteixi a las diligències policials i judicials de declaració i intervingui en tot reconeixement d'identitat de que sigui objecte. Si no designés advocat/da, es procedirà a fer-ho d'ofici.
- ▶ A que es posi en coneixement del familiar o persona que desitgi, la detenció i el lloc de custòdia en el que es trobi en cada moment. Els estrangers/es tindran dret a que les circumstàncies anteriors es comuniquin a l'Oficina Consular del seu país.
- ▶ A ser assistit de franc per un intèrpret, quan es tracti d'estranger/a que no compregui o no parli la llengua oficial.
- ▶ A ser reconegut pel metge forense i, si no n'hi ha, pel de la Institució en que es trobi.

Recomanacions:

- a) Designar un advocat/da de confiança especialista en estrangeria;
- b) No perdre el contacte amb l'advocat/da;
- c) Comunicar a la policia i al jutge el domicili en el qual resideix l'estranger/a.

c) Després de rebre la notificació de l'acord d'iniciació del procediment d'expulsió l'estranger/a disposa d'un termini de 48 hores per formular al·legacions i aportar documents (art. 63.1 LEs).

Què ha de fer l'advocat/da?

- Facilitar a l'estranger/a les seves dades: nom i telèfon
- Informar a l'estranger/a de la seva situació i drets
- Examinar els motius que fonamenten la tramitació de l'expedient per via preferent
  - ▶ Si també es tramita causa penal cal interposar recurs de reforma després de la notificació de la interlocutòria en la que es decideix seguir pel procediment abreujat en judici ràpid. Cal diferenciar l'assistència de l'advocat/da per la causa penal de l'assistència per l'expulsió.
- Examinar la justificació de la mesura cautelar de la detenció,
- Examinar el respecte del principi de proporcionalitat
  - ▶ L'elecció del procediment preferent i la mesura de detenció i internament per una simple infracció administrativa ha de decidir-se només en casos excepcionals.
- Utilitzar els medis de prova i descàrrec de que disposi
- Evitar a tota costa situacions posteriors d'indefensió (l'absència d'al·legacions significa admetre els fets o els motius imputats), i per això caldrà presentar els recursos que siguin procedents en via administrativa o judicial
- Assistir l'estranger/a, si s'escau, en el procediment d'internament davant el jutge d'instrucció
- Exigir l'apoderament *apud acta*² (art. 32.3 llei 30/1992)
- Plantejar si és procedent, la petició d'*habeas corpus*³.

Recomanacions:

- a) Sol·licitar la revocació del procediment i subsidiàriament la sanció de multa
- b) A les al·legacions cal fer constar tota la informació disponible sobre l'estranger/a
  - ▶ Per exemple: empadronament, estat civil (solter, casat, parella de fet), convivència o no amb espanyol, comunitari o estranger/a resident, tinença de fills a Espanya, permisos precedents, situació econòmica, sol·licitud d'asil, haver nascut a Espanya i haver-hi residit legalment en els darrers 5 anys (l'estranger/a o el seu cònjuge), trobar-se rebent una prestació per incapacitat, atur o programa d'inserció (l'estranger/a o el seu cònjuge), haver estat espanyol d'origen (l'estranger/a o el seu cònjuge), ser menor de 18 anys, per col·laborar amb la Justícia proporcionant dades del tràfic il·lícit

² Tràmit que consisteix en que l'estranger/a designi formalment davant del secretari del jutjat el nom de l'advocat/da que el representarà.

³ Nom del procediment que permet obtenir la immediata posada a disposició de l'autoritat judicial competent de qualsevol persona detinguda il·legalment. Poden sol·licitar l'inici d'un procediment d'*habeas corpus*: a) la persona privada de llibertat, el seu cònjuge o persona unida per anàloga relació d'afectivitat; descendents, ascendents, germans; b) el ministeri fiscal; c) el Defensor del Pueblo; d) el jutge d'instrucció competent (art. 3 LO 6/1984, de 24 de maig).

d'éssers humans, haver sol·licitat amb anterioritat una autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals, estar embarassada i que l'expulsió suposi un risc per la gestació, tenir un procediment penal en contra en el que es sol·liciti una pena superior a 6 anys o inferior a 6 anys i es donin circumstàncies excepcionals per eludir l'expulsió, la possibilitat certa de que l'expulsió no podrà ser executada durant el període fixat d'internament.

- c) Col·laborar amb l'advocat/da. Cal donar-li tota la informació necessària per la defensa.
- d) Sol·licitar a l'advocat/da còpia de les al·legacions.

d) Un cop hi hagi la proposta motivada de la resolució de l'expulsió

- La policia ha de notificar la proposta d'expulsió a l'interessat
- S'obre un tràmit d'audiència per a que l'estranger/a pugui formular al·legacions i presentar documents en el termini de 48 hores.

e) Una vegada la Subdelegació de Govern decreta l'expulsió:

- La policia ha de notificar de forma immediata la resolució de l'expedient a l'estranger/a
  - ▶ El termini màxim en que s'ha de dictar i notificar la resolució que resol el procediment és de 6 mesos des de que es se va iniciar (art. 121 REs).
  - ▶ La resolució ha d'estar motivada, cal que resolgui totes les qüestions plantejades a l'expedient, no podrà acceptar fets diferents dels determinats durant el curs del procediment, ha d'especificar els recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los (art. 132.1 i 3 REs).
- La policia ha de comunicar aquesta resolució a l'ambaixada o el consolat del país de l'estranger/a (art. 133 REs).
- La policia anotarà aquesta resolució al Registre General d'Estrangers de la Direcció General de la Policia (art. 133 REs).

Quins efectes té la resolució de l'expedient?

- L'estranger pot ser expulsat immediatament.
  - ▶ L'execució de l'ordre d'expulsió es suspèn si l'estranger/a formula petició d'asil, fins que la petició hagi estat inadmesa a tràmit o es resolgui, i també en els casos de dones embarassades quan suposi un risc per la gestació o per la vida o la integritat física de la mare (art. 141.9 REs)
  - ▶ Si l'estranger/a no disposa de medis econòmics l'execució de l'expulsió correrà a càrrec dels pressuposts del Ministerio del Interior
- S'extingeix qualsevol autorització per a romandre a Espanya i s'arxiva qualsevol procediment que tingui per objecte l'autorització per a residir o treballar a Espanya.

Què ha de fer l'advocat/da?

- Controlar com es realitza la notificació de l'expedient a l'estranger
- Intentar revocar el decret d'expulsió mitjançant la interposició d'un recurs contenciós administratiu i sol·licitar com a mesura cautelar la suspensió de l'ordre d'expulsió fins que hi hagi un pronunciament sobre el recurs (art. 21.2 LEs).
  - ▶ Per interposar el recurs contenciós administratiu hi ha un termini de dos mesos a comptar des del dia següent a la seva notificació.
- Si el recurs contenciós administratiu es desestima es pot interposar recurs d'apel·lació al Tribunal Superior de Justícia. (termini de 15 dies)
- Si l'estranger/a està en llibertat i hi ha elements nous per al·legar es pot interposar un recurs de reposició. Si el deneguen es pot interposar recurs contenciós administratiu (termini 6 mesos).
  - ▶ En el termini d'un mes comptat a partir del dia següent a aquell en que es notifiqui el decret d'expulsió, al mateix òrgan, en la forma i d'acord amb el que estableixen els arts. 116 i 117 i concordants de la Llei 30/92, de 26 de novembre, de RJAP i PAC, modificada per la Llei 4/99, de 13 de gener.
  - ▶ El recurs s'entendrà denegat després d'un mes de silenci administratiu.

II. L'INTERNAMENT

Un cop detingut l'estranger, quan s'hagi iniciat l'expedient d'expulsió, la policia podrà sol·licitar al jutge l'internament de l'estranger/a en un Centre d' Internament per a Estrangers

L'internament no pot durar més de 40 dies.

a) Si la policia sol·licita l'internament de l'estranger/a

Què ha de fer l'advocat/da?

- Esbrinar quan es trasllada l'estranger/a al jutjat de guàrdia o facilitar un telèfon al jutjat per estar localitzat.
- Assistir l'estranger/a durant la compareixença davant el jutge i supervisar que es compleixen els seus drets
  - ▶ L'audiència de l'estranger/a davant el jutge ha de produir-se abans de les 72 hores de detenció i han d'estar-hi presents el jutge i el secretari judicial, l'interessat, el seu advocat/da i el ministeri fiscal
- Aconseguir tota la informació disponible sobre l'estranger/a i intentar parlar amb el jutge
- Seguir el procediment fins el final

b) Si el jutge denega l'internament

La policia pot adoptar mesures cautelars sobre l'estranger/a, com retirar-li el passaport o document acreditatiu de nacionalitat, exigir-li que es presenti periòdicament davant l'instructor de l'expedient o davant l'autoritat que es determini; obligar-lo a residir en lloc determinat (art. 131.6 REs)

- ▶ La policia ha de comunicar les mesures cautelars a l'ambaixada o consolat del país de l'estranger/a (art. 133 REs).
- ▶ En aquest cas la policia ha d'entregar a l'estranger/a un rebut acreditatiu de la mesura.
- ▶ En aquest cas la policia ha de tenir en compte les circumstàncies familiars, personals o socials de l'estranger/a expedientat

c) Si l'estranger/a és internat

Només pot haver un internament per les causes previstes en un expedient (art. 131. 5d REs)

Quins drets té l'internat?

- A ser informat de la seva situació.
  - ▶ els estrangers/es, quan ingressen al centre, han de rebre informació escrita sobre els seus drets i obligacions, les qüestions d'organització general, les normes de funcionament del centre, les normes disciplinàries i la manera de fer peticions o queixes. La informació se'ls ha de facilitar en un idioma que entenguin
- A que es veli pel respecte a la seva vida, integritat física i salut, sense ser sotmès a tractes degradants o a maltractaments de paraula o d'obra i a que sigui preservada la seva dignitat i la seva intimitat.
- A que es faciliti l'exercici dels drets reconeguts per l'ordenament jurídic, sense més limitacions que les derivades de la seva situació d'internament.
- A rebre assistència mèdica i sanitària adequada i ser assistits pels serveis d'assistència social del centre.
- A que es comuniqui immediatament a la persona que designi a Espanya i al seu advocat/da l'ingrés en el centre, i a l'oficina consular del país del qual n'és nacional.

- A ser assistit per un advocat/da, que es proporcionarà d'ofici, si s'escau, i a comunicar-se amb ell de forma reservada, inclús fora de l'horari general del centre, quan la urgència del cas ho justifiqui.
- A comunicar-se en l'horari establert en el centre, amb els seus familiars, funcionaris consulars del seu país o d'altres persones, que només es podran restringir per resolució judicial.
- A ser assistit d'intèrpret si no entén o no parla castellà i de forma gratuïta, si està mancat de medis econòmics.
- A estar en companyia dels seus fills menors, sempre que el Ministeri Fiscal informi favorablement respecte d'aquesta mesura i al centre hi hagi mòduls que garanteixin la unitat i la intimitat familiars.
  - ▶ Els internats podran formular, verbalment o per escrit, peticions i queixes referents a la seva situació d'internament. Les peticions o queixes podran ser presentades al director del centre, qui les atindrà si són de la seva competència o las posarà en coneixement de l'autoritat competent.

Què ha de fer l'advocat/da?

- Si és un lletrat/da nou, ha de facilitar a l'estranger/a les seves dades: nom i telèfon
- Si és un lletrat/da nou, ha d'informar-se sobre el lloc on va ser detingut i intentar comunicar-se amb el lletrat/da que va dur la primera assistència.
- Examinar si els motius al·legats són suficients per autoritzar la mesura d'internament, el seu manteniment posterior i examinar possibles causes de nul·litat (p.e. manca de notificació personal en publicar la notificació al BOP).
  - ▶ Si s'acredita la falta de motivació i la consegüent vulneració de l'art. 24.1 CE cal decretar la nul·litat de la resolució (art. 62.1 a) Llei 30/92.
- Sol·licitar la llibertat en base als arguments de l'arrelament, la desproporció de la mesura, l'existència de familiars al seu càrrec, el favor *libertatis*, caducitat del procediment, l'oferiment d'altres mesures cautelars compatibles amb la llibertat (retirada del passaport, compareixença personal), els perjudicis que comporta l'expulsió, si va ser internat anteriorment per la mateixa causa, major o menor probabilitat de fugida, i la possibilitat certa de què l'expulsió no podrà ser duta a terme durant el període fixat d'internament.
- Sol·licitar document administratiu que certifiqui l'internament de l'estranger/a i la seva durada
- Interposar, si és procedent, recurs de reforma davant el jutjat que ha dictat la resolució d'internament
- Interposar, si és procedent, recurs de queixa davant l'Audiència Provincial

Recomanació:

Per aconseguir una defensa eficaç l'estranger/a hauria d'estar assistit en tot moment i de forma continuada pel mateix advocat/da que va ser-li assignat a l'inici del procediment d'expulsió.

DIRECCIONS D'INTERÈS

Col·legi d'Advocats de Barcelona (www.icab.es)

-Torn d'Ofici i Assistència al Detingut: c/ Roger de Llúria 113, baixos, Bcn, tel. 934871350

-email: torn@icab.es. Atenció al públic: 9-15 h.

-Assistència Jurídica Gratuïta (c/ València 344-346, baixos, Bcn, tel. 935671980,

-email: sertra@icab.es). Atenció al públic: 9-12 h.

Servei d'Atenció a Immigrants Estrangers i Refugiats (SAIER) www.bcn.es/diversa

Av. Paral·lel 202, Bcn, tel. 932924077.

Atenció al públic: dilluns, dimarts i dijous 9-18 h, dimecres 9-20 h, divendres 9-14 h.

ABREVIATURES

LEs: Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (www.igsap.map.es/cia/dispo/17877.htm)

REs: RD 2393/2004, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (BOE 07.01.2005) (www.igsap.map.es/cia/dispo/31075.htm)

PREGUNTES MÉS FREQUENTS

1.- Què ha de fer l'estranger quan la policia el deté per no tenir permís de residència, el porta a comissaria i després d'uns tràmits el deixa marxar?

La policia sol iniciar un expedient d'expulsió, que segueix obert encara que deixi a l'estranger/a en llibertat. És important mantenir el contacte amb l'advocat/da i que faci totes les al·legacions i recursos que preveu la llei. És possible que sigui necessari sol·licitar l'assistència d'un altre advocat/da al Col·legi d'Advocats. Cal tenir sempre el nom i el telèfon de l'advocat/da i trucar-lo per obtenir informació sobre l'estat en què es troba el procés d'expulsió.

2.- Qui és el professional que millor assessora a l'estranger en un procediment d'expulsió o d'internament?

Un advocat, principalment si és especialista en dret d'estrangeria.

3.- Si l'estranger no pot posar-se en contacte amb el seu advocat/da, què ha de fer?

Dirigir-se al Col·legi d'Advocats per a que se li faciliti una solució i si no se li resol adequadament interposar una queixa.

4.- Quan el jutge acostuma a ordenar l'internament d'un estranger/a?

Quan no té permís de residència i si es donen totes aquestes circumstàncies: no tenir un domicili a Espanya, no tenir familiars espanyols i no tenir medis de vida lícits

5.- ¿Un estranger/a pot ser expulsat si està tramitant el permís de residència conforme al nou reglament (RD 2393/2004, BOE 7-1-2005) que va entrar en vigor a principis de l'any 2005?

Si sol·licita un permís de residència en el procés de normalització extraordinari (disp. Adic. 3a) el procés d'expulsió es paralitza mentre no se li hagi comunicat que el permís ha estat denegat. Si se li concedeix el permís de residència el procés d'expulsió s'arxiva.

6. Amb quins països Espanya ha signat tractats de readmissió dels seus ciutadans?

Amb Bulgària, Colòmbia, Xile, Equador, Letònia, Lituània, Marroc, Nigèria, Polònia, Romania i Rep. Eslovaca. Els ciutadans d'aquests països acostumen a ser expulsats dins del període dels 40 dies.

7.- Si un estranger/a es internat, què succeeix si té fills menors d'edat?

L'estranger/a té dret a tenir en la seva companyia als seus fills menors, sempre que el Ministeri Fiscal informi favorablement respecte de la mesura d'internament i existeixin al centre mòduls que garanteixin la unitat i la intimitat familiars. Si no hi ha espais habilitats se'n faran càrrec els serveis de protecció de menors. Els menors en els quals concorren els supòsits previstos per l'internament seran posats a disposició dels serveis competents de protecció de menors.

8.- Si un estranger/a està treballant a Espanya sense tenir permís, li obren un expedient d'expulsió i la policia sol·licita al jutge que l'internin, és convenient que li digui al jutge que està treballant de forma il·legal?

Al·legar que està treballant pot afavorir que el jutge no internin l'estranger/a.

9. Si el jutge no autoritza l'internament, la policia segueix tramitant l'expulsió?

Sí.

L'Observatori del sistema penal i els drets humans de la Universitat de Barcelona (OSPDH)

és un centre d'investigació, estudi i treball que té com a objectius, per una banda, investigar des d'una perspectiva crítica què tipus de tractament realitza el sistema penal i les seves agències d'aplicació (policia, magistratura i presó) a un conjunt de problemes socials que afecten a les societats europees; i, per una altra, contribuir a la promoció de la cultura dels drets humans, cada cop més amenaçada per processos i polítiques d'exclusió i discriminació i per les polítiques d'alarma social i "d'emergència" construïdes i patides per les modernes societats occidentals.

L'OSPDH neix en el marc d'una sèrie de paradoxes i apories contemporànies: les societats actuals presenten importants potencialitats de desenvolupament i de circulació de la informació però, alhora, provoquen una ampliació dels sectors que habiten en l'exclusió social, tot el qual contribueix a crear una sensació d'inseguretat i d'alarma generalitzada que reclama "solucions urgents i dràstiques". És l'anomenada "societat del risc" o de la inseguretat permanent, avui més fràgil per la institucionalització i extensió d'una cultura punitiva i bèl·lica impulsada per les institucions del control jurídic-polític. Aquestes pretenen encarrilar la conflictivitat social a través del sistema penal, el qual no està preparat ni ha de realitzar tal funció. Davant d'aquesta política és cada vegada més necessari l'anàlisi de semblant conflictivitat, de les respostes institucionals i, en el seu cas, proposar camins alternatius. Per desenvolupar aquests objectius l'Observatori divideix el seu treball en tres grans tipus d'activitats: a) d'investigació; b) docents, encaminades a l'anàlisi dels problemes socials i a la promoció d'una cultura respectuosa i compromesa amb els drets humans; c) l'observació de les institucions del sistema penal, les quals necessiten d'un ull extern que penetri en elles i les travessi per informar a la societat civil en llavors de la transparència i de l'estricta legalitat que han de presidir les seves actuacions.

Àrees de treball del OSPDH:

a) Gènere; b) Immigració i Estrangeria; c) Presons; d) Menors; e) Justícia.

Projectes d'Investigació i estudis que desenvolupa actualment l'OSPDH:

- 1) Que parlin les dones. Estudi de l'empresonament sobre l'entorn familiar
- 2) Gènere i Reinserció Social. Dones preses a Barcelona
- 3) Una aproximació a la vulneració dels drets humans de les treballadores sexuals a la ciutat de Barcelona
- 4) Justícia de Proximitat
- 5) La implementació dels drets a l'assistència sanitària, a les prestacions i serveis de la Seguretat Social i als serveis i prestacions socials bàsiques en relació amb els estrangers en els barris de Trinitat Vella, El Raval, Eixample Dret
- 6) Estudi sobre el funcionament de les mesures no privatives de llibertat en el sistema de Justícia Juvenil a Catalunya
- 7) Projecte d'estudi sobre la viabilitat de la creació de la figura d'Adjunt al Síndic de Greuges de Catalunya en matèria penitenciària
- 8) "Challenge. the changing Landscape of European Liberty and Security", (Contract núm. CIT1-CT-2004-506255)
- 9) Privació de Llibertat i Drets Humans Conseqüències de les reformes legislatives espanyoles (penals i penitenciàries) a les presons

Publicacions del OSPDH:

- L'Empresonament a Catalunya*, Edicions 1984, Barcelona, 2004.
- Primer Informe sobre los procedimientos administrativos de detención, internamiento y expulsión de extranjeros en Cataluña*, Virus, Barcelona, 2003 (tambè en www.ub.es/ospdh)
- Sistema penal y problemas sociales* (Bergalli y colabs.), Tirant lo Blanch, Valencia, 2003.
- Mitologías y discursos sobre el castigo. Historia del presente y posibles escenarios* (I. Rivera, coord.) Anthropos, Barcelona, 2004.
- Alessandro Baratta: El pensamiento crítico y la cuestión criminal*, Anthropos, Barcelona, 2004.
- Política Criminal y Sistema Penal* (I. Rivera, coord.), Anthropos, Barcelona, 2005.
- Recorridos y posibles escenarios formas de la penalidad* (I. Rivera y M. Monclús), Anthropos, Barcelona, 2005.
- Rev. *Panoptico*. Nueva Época, n. 1-7, Virus, Barcelona, 2004.

OBSERVATORI DEL SISTEMA PENAL I ELS DRETS HUMANS

tel. 934024417 · fax. 934021067 · observsp@ub.edu - www.ub.es/ospdh
Facultat de Dret. Avd. Diagonal, 684. Desp. 408 (Edif. Ilerdense). 08034. Barcelona

INTERNAMENT I EXPULSIÓ D'ESTRANGERS GUIA INFORMATIVA DE DRETS I GARANTIES

La Llei d'Estrangeria permet l'expulsió dels estrangers/es que es troben a Espanya i que no tenen permís de residència. Per facilitar l'expulsió el jutge pot decidir el seu internament.

Aquesta guia informa de manera abreujada als estrangers/es sobre els requisits i els tràmits que estableix la llei per portar a terme l'internament i l'expulsió. Així mateix s'indiquen els drets i les garanties que la llei els atorga en aquests casos.

INTERNAMIENTO Y EXPULSIÓN DE EXTRANJEROS GUÍA INFORMATIVA DE DERECHOS Y GARANTÍAS

La Ley de Extranjería permite la expulsión de extranjeros/as que se encuentran en España y que carecen de permiso de residencia. Para facilitar la expulsión el juez puede decidir el internamiento.

Esta guía informa de modo abreviado a los extranjeros/as de los requisitos y trámites que establece la ley para llevar a cabo el internamiento y la expulsión. Asimismo se indican los derechos y garantías que la ley les otorga en estos casos.

INTERNMENT AND EXPULSION OF FOREIGNERS INFORMATIVE GUIDE OF RIGHTS AND GUARANTEES

The Spanish Alienage Law (Ley de Extranjería) stipulates the expulsion of foreigners being in Spain and not having residence permit. In order to make the expulsion easier, the judge can decide their internment.

This guide informs foreigners in an abridged way about the requirements and proceedings that the law establishes to carry out the internment and the expulsion, as well as about the rights with which the law provides them.

INTERNEMENT ET EXPULSION DES ÉTRANGERS GUIDE INFORMATIF DES DROITS ET GARANTIES

La Loi sur l'Immigration permet l'expulsion des étrangers/ères qui se trouvent en Espagne sans permis de résidence. Pour décréter l'expulsion, le juge peut décider l'internement.

Ce guide informe de façon abrégée les étrangers/ères des nécessités requises et des démarches établies par la loi pour décréter l'internement et l'expulsion. De même, on y cite les droits et les garanties que la loi permet dans ces cas.

غیرملکی تارکین وطن کی ملک بدری یا حراست حقوق و تحفظات کے بارے میں معلوماتی گائیڈ

غیرملکیوں کے بارے میں قانون کے مطابق ایسے تمام افراد کو ملک بدر کیا جاسکتا ہے جن کے پاس کام یا رہائش کی ریڈیڈنسی نہ ہو۔ ملک بدری کو یقینی بنانے کیلئے عدالت متعلقہ فرد کو قید کرنے کا حکم دے سکتی ہے۔ زیر نظر معلوماتی گائیڈ میں مختصر طور پر ملک بدری یا قید سے متعلقہ قانون کی وضاحت کی گئی ہے۔ اس کے علاوہ قانون کے دائرے میں رہتے ہوئے تارکین وطن کے حقوق اور تحفظات کے بارے میں بھی بتایا گیا ہے۔

اعتقال الأجانب وطردهم دلیل توضیحی حول الحقوق والواجبات

إن قانون الأجانب يسمح بطرد الأجانب المتواجدين في إسبانيا وليس لديهم رخصة إقامة. ومن أجل ترتيب إجراءات الطرد يحق للقاضي أن يصدر أمرا بالتوقيف. هذه الدليل يشرح للأجانب بطريقة مبسطة الشروط والإجراءات التي ينص عليها القانون من أجل تنفيذ التوقيف والطرده.